ΕΤΟΣ Β΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1912 ΑΡΙΘ. 90.

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς Παύλου (Β΄ 16—20).

«Ἀδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σάρξ· εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο! Εἰ γάρ, ἃ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου, νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ».

Ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προπαρασκευαστικὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ Εὐαγγελικοῦ Νόμου, διὰ νὰ προετοιμάσῃ αὐτὸν εἰς τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ σωθῇ. Ἡ ἰσχὺς λοιπὸν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου

φθάνει μέχρι τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος, ὁπότε τίθεται οὗτος εἰς ἀργίαν καὶ ἄρχεται ὁ Εὐαγγελικὸς Νόμος, ἡ εἰς τὸν Κύριον πίστις, διὰ νὰ συνεχίσῃ καὶ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον ἐκείνου, τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου. «Ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν» (Γαλ. Γ´ 24). Ταύτην τὴν θεμελιώδη ἀλήθειαν ἀναπτύσσων ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὸ σημερινὸν ἀνάγνωσμα λέγει ὅτι, ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἴδῃ τὴν σωτηρίαν του ἀπὸ τὴν τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀληθῆ καὶ δι' ἔργων ἐκδηλουμένην πίστιν, διὰ τοῦτο ἐπιστεύσαμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν σωτηρίαν μας ὄχι ἀπὸ τὰ νομικὰ ἔργα ἀλλὰ διὰ τῆς εἰς τὸν Κύριον πίστεως, διότι κανεὶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῇ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Ἐὰν δὲ ἡμεῖς, ἐνῷ ἐπιζητῶμεν τὴν σωτηρίαν μας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὄχι διὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, κάμνωμεν διὰ τοῦτο ἁμαρτίαν καὶ ὡς ἁμαρτωλοὶ δὲν θὰ σωθῶμεν, τότε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὑπαίτιος καὶ πρόξενος τῆς ἁμαρτίας; Μὴ γένοιτο νὰ κάμωμεν τοιούτους ἀνοήτους συλλογισμοὺς καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τοιοῦτον βλάσφημον συμπέρασμα· Διότι, ἐὰν ἐγὼ ὑποστηρίζω τὴν ἀναγκαιότητα τῶν διατάξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ἐνῷ προηγουμένως ἐθεώρουν τοῦτον κατηργημένον, τότε συνιστῶ τὸν ἑαυτόν μου ὡς παραβάτην. Ἐγὼ ὑπακούων εἰς τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον, ὁ ὁποῖος προεῖπε διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θεωροῦμαι νεκρὸς διὰ τὸν νόμον τοῦτον, δὲν θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ὑποχρεωμένον εἰς τὴν τήρησιν αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀφιερώσω τὴν ζωήν μου εἰς τὴν ἀληθινὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐνέκρωσα τὰ σωματικά μου πάθη. Ἡ δὲ ζωή, τὴν ὁποίαν ζῶ, εἶνε ζωὴ οὐχὶ σαρκική, ἀλλὰ ζωὴ πνευματική, ὡς ἦτο ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος τόσῳ μεγάλην ἀγάπην ἔδειξεν δι' ἐμέ, ὥστε παρέδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον διὰ τὴν σωτηρίαν μου.

Μέγα τῇ ἀληθείᾳ θάρρος χρειάζεται νὰ ἔχῃ τις, διὰ νὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Γαλάτας «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Θάρρος, τὸ ὁποῖον γεννᾶται εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅταν συναισθάνεται ὅτι ὅλαι του αἱ σκέψεις, ὅλαι του αἱ ἐπιθυμίαι, ὅλα του τὰ ἔργα, ὅλος του ὁ βίος, ἔχῃ ἀρχήν, σκοπὸν καὶ τέλος τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸ ἅγιόν του θέλημα, τὰς ἁγίας του ἐντολάς. Διότι αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχουν οἱ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ εἶχεν ὄντως τὴν συναίσθησιν ταύτην ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐντεῦθεν καὶ τὸ θάρρος τῶν λόγων του, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν καυχησιολογίαι, ἀλλὰ ἀληθεῖς καὶ πραγματικοί. Καὶ περὶ τούτου πειθόμεθα τελείως, ὅταν ἐρευνήσωμεν τὸν βίον του, ὅπως περιγράφεται ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ. Ἦτο ἀμείλικτος διώκτης τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως. «Καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν Ἐκκλη-

σίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτὴν» λέγει ὁ ἴδιος (Γαλ. Α. 13). Ἀλλ' ἀφοῦ ἐφανερώθη εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ ἐφώτισεν αὐτόν, ἀφοῦ ἐκατηχήθη καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ἅγιον ὄνομά του, ἀφοῦ ἀπὸ διώκτου τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔγεινεν ἀπόστολος καὶ κήρυξ αὐτοῦ, ἀφωσιώθη μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις, ἀφωσιώθη καθ' ὁλοκληρίαν, εἰς τὸν Κύριον, ἔζησεν ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, ἔγεινε «σκεῦος ἐκλογῆς», ἐβάστασε «τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ» (Πράξ. Θ΄ 16), ὑπέστη κινδύνους, ὑπέστη διωγμούς, «ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις παρὰ μίαν τεσσαράκοντα ἔλαβε, τρὶς ἐρραβδίσθη, ἅπαξ ἐλιθάσθη, τρὶς ἐναυάγησε, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκε· ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι» (Β΄ Κορ. ΙΑ΄ 24—27). Καὶ ὅλα αὐτά, διότι ἔζη ὁ Χριστός, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἔπασχεν, ἐν αὐτῷ, διότι αὐτὸς ἔζη ἐν τῇ πίστει τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· «διὸ καὶ εὐδοκῶ—ἔγραφεν—ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ»· διότι ζῶν τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν συνῃσθάνετο τὴν ἐξ αὐτοῦ προερχομένην δύναμιν, διὰ τοῦτο καὶ ἔλεγεν «ὅταν ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι» (Β΄ Κορ. ΙΒ΄ 10). Διότι εἶχε, ζῶν ἐν Χριστῷ, τὴν βεβαίαν ἐλπίδα «ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσεται, ἀλλὰ μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου» διὸ καὶ ἔλεγεν ἐν ἐνθουσιασμῷ «ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος» καὶ ἐπεθύμει «ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι» (Φιλιπ. Α΄ 20—23). «Οὐδεὶς ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν· ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν» (Ρωμ. ΙΔ΄ 7—8), γράφει πρὸς τοὺς Ρωμαίους.

Ἀπὸ τὰ ὀλίγα αὐτά, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καταφαίνεται ὁποίαν σημασίαν ἔχουν οἱ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁποία εἶνε ἡ ἐν Χριστῷ ζωή. Τοιαύτην ζωὴν ἔχομεν τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ ζῶμεν καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί, ἐὰν ὄντως εἴμεθα τοιοῦτοι. Βάσιν δῆλα δὴ καὶ θεμέλιον τῶν διαλογισμῶν καὶ τῶν σκέψεων ἡμῶν ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὴν διδασκαλίαν του· «τοῦτο φρονείσθω ἐν ἡμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φιλιπ. Β΄ 5), παραγγέλλει ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος. Ἀντικείμενον τῶν ἐπιθυμιῶν ἡμῶν δεύτερον χρεωστοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὸν Σωτῆρα καὶ τὸ ἅγιόν του θέλημα «τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον». Παρ' ὅλα δηλαδὴ τὰ λεγόμενα ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀπολαύσεις, τὰ πλούτη καὶ τὰ κοσμικὰ ἀξιώματα, μόνον τὸν Σωτῆρα καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θείων του ἐντολῶν, χρεωστοῦμεν νὰ ἐπιθυμῶμεν. Ὅταν δὲ τοιαύτην βάσιν ἔχουν αἱ σκέψεις μας καὶ τοιοῦτον ἀντικείμενον αἱ ἐπιθυμίαι μας, τότε καὶ αἱ πράξεις μας, τὰ ἔργα μας, ὅλος ὁ βίος μας, θὰ εἶνε ἀνάλογα, θὰ εἶνε σύμφωνα μὲ τὸν θεῖον

Νόμον, μὲ τὰς θείας ἐντολάς, τὰς ὁποίας ἐκπληροῦντες θὰ ἔχωμεν τὸν Κύριον κατοικοῦντα καὶ μένοντα ἐν ἡμῖν, κατὰ τὴν ἀψευδῆ ὑπόσχεσιν αὐτοῦ λέγοντος «ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ᾽ αὐτῷ ποιήσομεν» (Ἰωάν. ΙΔ΄ 23). Ἰδοὺ πῶς ἠμποροῦμεν νὰ ζῶμεν ἐν Χριστῷ, ἰδοὺ πῶς ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἡμῖν.

Ἀλλ᾽ ἡμεῖς τί κάμνομεν; Ποίαν ζωὴν ζῶμεν; Ἡμεῖς βάσιν καὶ θεμέλιον τῶν διαλογισμῶν μας, ἀντικείμενον τῶν ἐπιθυμιῶν μας, κατὰ τοὺς σημερινοὺς χρόνους, οἱ περισσότεροι, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὅλοι, ἔχομεν τὰ ἐγκόσμια, τὰς σαρκικὰς ὀρέξεις, τὰ πάθη, τὴν κλοπήν, τὴν ἐκδίκησιν, τὴν κακίαν ἐν γένει, καὶ διὰ τοῦτο σύμφωνα μὲ αὐτὰ κάμνομεν ἔργα ἀντίθετα, ἀντευαγγελικά, ἀντιχριστιανικά. Ἡμεῖς διὰ τὸν λόγον τοῦτον ζῶμεν ζωὴν ὄχι ἐν Χριστῷ, ἀλλ᾽ ἐν ἁμαρτίαις, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ζῇ ἐν ἡμῖν ὁ Χριστὸς ἀλλ᾽ ἡ ἁμαρτία. Ἡμεῖς δὲν δουλεύομεν εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ᾽ εἰς τὸν ἐχθρὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ἡμῶν, τὸν ἀνθρωποκτόνον διάβολον. Καὶ διὰ νὰ δικαιολογήσωμεν δῆθεν τὴν τοιαύτην ἡμῶν ζωήν, προσπαθοῦμεν νὰ εὕρωμεν δικαιολογίας καὶ λέγομεν, χωρὶς νὰ τὸ πιστεύωμεν καὶ οἱ ἴδιοι, ὅτι ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν θείων ἐντολῶν, ἡ «ἐν Χριστῷ ζωὴ» εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον καὶ ἀκατόρθωτον! Καὶ ταῦτα λέγοντες βλασφημοῦμεν τὴν θείαν πανσοφίαν καὶ δικαιοσύνην, διότι μᾶς ἐπέβαλεν ἐξ ἀγνοίας τῶν δυνάμεών μας ἢ ἐν γνώσει μὲν τούτων, ἀλλ᾽ ἐπίτηδες, διὰ νὰ κολασθῶμεν, ἀκατόρθωτα παραγγέλματα. Καὶ λέγομεν μὲ τὰς ἀνοήτους αὐτὰς προφάσεις, τίποτε ὀλιγώτερον, τίποτε περισσότερον, παρὰ ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἄσοφος καὶ ἄδικος! Καὶ δὲν σκεπτόμεθα ὅτι καὶ ἡ ἱστορία ἡ ἀψευδὴς μᾶς διαψεύδει, ὅταν μᾶς διηγεῖται τὰ ἀμέτρητα, τὰ ἄπειρα πλήθη τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν ἐμπράκτως διὰ τοῦ ἐναρέτου καὶ ἁγίου βίου, τὸν ὁποῖον ἔζησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν δύναμιν, ὅταν θέλῃ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ, νὰ κατορθώσῃ τὰ θεῖα προστάγματα, νὰ ζήσῃ τὴν «ἐν Χριστῷ ζωήν». Οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν τρανώτατα ὅτι ἔζων ἐν Χριστῷ, ἐφρόνουν ἐν Χριστῷ, ἐπεθύμουν ἐν Χριστῷ καὶ ἔπραττον ἐν Χριστῷ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς ἔζη ἐν αὐτοῖς. Τὴν δύναμιν λοιπὸν ἔχομεν, διὰ νὰ ζήσωμεν τὴν ἐν Χριστῷ ζωήν. Μὲ ἀγῶνας, μὲ κόπους, μὲ κινδύνους· ἀλλ᾽ ἀκριβῶς ἕνεκα τούτων καὶ θὰ ἀνταμειφθῶμεν πλουσιοπαρόχως παρὰ τοῦ δικαίου Θεοῦ. Μᾶς λείπει μόνον ἡ θέλησις ὄχι ἐκ φύσεως, ἀλλὰ ἐκ τῆς κακῆς κατευθύνσεως, τὴν ὁποίαν ἐδώκαμεν εἰς αὐτήν, στρέψαντες αὐτὴν εἰς πράγματα ἀνάξια προσοχῆς. Ἂς ἐπαναφέρωμεν λοιπὸν τὴν θέλησίν μας εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, ἂς ἐγκαταλείψωμεν τὰς κακὰς ἐπιθυμίας καὶ ἂς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ κατορθώσωμεν εὐκόλως τὰ θεῖα προστάγματα, τόσῳ περισσότερον ὅσῳ καὶ ἀνεπαρκεῖς ἐὰν εἶνε αἱ δυνάμεις μας, θὰ ἐνισχυθῶσιν ὑπὸ τοῦ εἰπόντος «ἡ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται» (Β΄ Κορ. ΙΒ΄ 9).

ΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΟΓΔΟΗ ΕΝΤΟΛΗ

Α'. *«Οὐ κλέψεις».*

Ὁ Θεὸς διὰ τῆς ἐντολῆς ταύτης καταδεικνύει ὅτι ὁ προστάτης τῆς περιουσίας παντὸς ἀνθρώπου εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Θεὸς καὶ ἑπομένως τὴν περιουσίαν παντὸς ἀνθρώπου ὀφείλομεν νὰ θεωρῶμεν ὡς πρᾶγμα ἱερὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ κλέψωμεν ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον νὰ σφετερισθῶμεν καὶ νὰ ἀποξενώσωμεν ἀπ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἂς προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεγάλης ταύτης τοῦ Θεοῦ Ἐντολῆς, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἱερότητα τῆς ἰδιοκτησίας ἐν γένει, καὶ καταμάθωμεν τὸν σεβασμὸν τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν εἰς αὐτήν.

Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ἀπόλυτος κύριος ὁλοκλήρου τῆς δημιουργίας, ἥτις εἶναι ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἰδιαιτέρως τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν κατοικοῦμεν, τοῦτο οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ ἀγνοῶν. Ὁ αἰώνιος, ὁ ἄπειρος, ὁ παντοδύναμος Θεός, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲν τῶν ὄντων θὰ ἐλάμβανέ ποτε ὕπαρξιν, εἶναι ὁ ἀπόλυτος τῶν πάντων Κύριος καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. «*Ἐμή*, » λέγει ὁ ἴδιος ὁ Θεός, *ἐμή ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι » ὑμεῖς ἐστε ἐναντίον μου*». «*Τοῦ Κυρίου*, ψάλλει καὶ ὁ προφήτης Δαυΐδ, » *τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ » κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ*». Εἶναι λοιπὸν ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ὁ ἀληθὴς ἄρχων, ὁ ἀληθὴς κύριος, ὁ μόνος ἰδιοκτήτης εἶναι ὁ Θεός.

Ὁ τὰ πάντα δὲ ἐξουσιάζων Θεός, ὁ μόνος τοῦ σύμπαντος Κύριος ηὐδόκησε νὰ παραχωρήσῃ τῷ ἀνθρώπῳ μέρος τῶν κτισμάτων πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ· δυνάμει δὲ τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἡ γῆ καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς, τὰ πλούτη τὰ ὁποῖα ἐγκρύπτει ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς, οἱ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ὡριμάζοντες καρποί, τὰ βαθύσκια δάση, αἱ ἀπέραντοι πεδιάδες, αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, οἱ ποταμοί, οἱ ὠκεανοί, τὰ ζῶντα ἐν τῷ αἰθέρι, ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τοῖς ὕδασι, δυνάμει λέγομεν τῆς παραχωρήσεως ταύτης, καὶ προστιθεμένης εἰς ταύτην καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου, πάντα τὰ εἰρημένα ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ χρησιμεύουσι πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ. Περὶ τούτου βεβαιοῖ ἡμᾶς ἡ Ἁγία Γραφή. «*Καὶ » εὐλόγησεν αὐτοὺς* (τοὺς πρωτοπλάστους) *ὁ Θεὸς λέγων· αὐξάνεσθε καὶ » πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ » ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ*

» *πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν » ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα » χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ » πᾶν ξύλον, ὅ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς » βρῶσιν».* Καὶ μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν δὲ τὴν αὐτὴν παραχώρησιν ποιεῖται ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων. «*Καὶ εὐλόγη- » σεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· αὐξάνε- » σθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. » Καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, » ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς » γῆς, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν δέδω- » κα. Καὶ πᾶν ἑρπετόν, ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα » χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα»*. Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται ὅτι ὁ ἀπόλυτος Κύριος τῶν πάντων εἶναι ὁ Θεὸς κατὰ παραχώρησιν δὲ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ γίνεται κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἰδιοκτήτης ἔχων τὴν ἐπικαρπίαν τῆς ἀνηκούσης αὐτῷ γῆς.

Ἐκ τῶν εἰρημένων καταδείκνυται ὅτι ἀφ' οὗ ἅπαξ ἡ γῆ ἐδόθη ὁλόκληρος εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, μέρη αὐτῆς ἔμελλον βαθμηδὸν νὰ ἀποτελέσωσιν ἰδιαιτέραν ἀτομικὴν περιουσίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις πρῶτος θὰ κατελάμβανε τὰ μέρη ταῦτα καὶ διὰ τοῦ ἱδρῶτος αὐτοῦ θὰ ἐξημέρωνε καὶ θὰ ἐκαλλιέργει ταῦτα πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν καὶ ἐπικαρπίαν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ γῆ κατεμερίσθη εἰς διάφορα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν τὰς ἰδιαιτέρας περιουσίας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν οἰκογενειῶν. Ἐὰν ἡ γῆ ἔμενεν ἀδιαίρετος καὶ ἐθεωρεῖτο ἀνήκουσα εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς κατοίκους τῆς γῆς, ὄχι μόνον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κτῆσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῆς, πόσα κακά, πόσαι φιλονικίαι καὶ ἔριδες, πόσοι διαπληκτισμοὶ καὶ μάχαι καὶ πόλεμοι δὲν θὰ ἐλάμβανον καθ' ἑκάστην χώραν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ! Παραδείγματα τοιούτων ἐρίδων καὶ ἀμοιβαίων συγκρούσεων ἀνευρίσκομεν οὐκ ὀλίγα ἐν αὐτῇ τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ. Ὁ Ἀβραὰμ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἤτοι ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Λώτ, καίτοι ἀμφότεροι ἦσαν δίκαιοι καὶ φοβούμενοι τὸν Θεὸν ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατοικήσωσιν ὁμοῦ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ἂν καὶ τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων ἦσαν τὰ αὐτά. «*Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα*»· διότι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλὰ καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν περιήρχοντο καθ' ἑκάστην εἰς ῥῆξιν πρὸς ἀλλήλους. «*Ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά, καὶ οὐκ ἐχώρει » αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα. Καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων » τῶν κτηνῶν τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ » Λώτ*». Ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη ὁ θεῖος νὰ εἴπῃ ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἀνεψιόν. Νὰ παύσῃ ἡ μεταξὺ ἡμῶν μάχη, καὶ ἡ μεταξὺ τῶν ποιμένων ἡμῶν, διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ἀδελφοί· διὰ νὰ παύσῃ δὲ ἡ μάχη αὕτη εἶναι ἀνάγκη νὰ χωρισθῶμεν καὶ νὰ χωρίσῃ ἕκαστος ἡμῶν ἰδικήν του περιουσίαν ἀποκλειστικῶς. Καὶ ἐὰν μὲν σὺ τὴν περιουσίαν ταύτην σχηματίσῃς πρὸς τὰ δεξιά, ἐγὼ θὰ στραφῶ πρὸς τὰ ἀριστερά· ἐὰν δὲ σὺ πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐγὼ θὰ ἦμαι πρὸς τὰ δεξιά. «*Εἶπε δὲ Ἄβραμ τῷ » Λώτ. Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποι-*

» *μένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου· ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοὶ » ἐσμὲν ἡμεῖς. Οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστι; Διαχωρίσθητι ἀπ' » ἐμοῦ. Εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιά· εἰ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς ἀριστερά»*. Οὕτω δὲ ἀπεχωρίσθησαν. Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τοὺς πατριαρχικοὺς ἐκείνους χρόνους καὶ ἔλθωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους. Ἡ γῆ σήμερον εἶναι πυκνότερον κατῳκημένη· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἐναρετώτεροι τῶν τότε. Ἐὰν ἤδη αἱ ἰδιοκτησίαι ἦσαν ἀκαθόριστοι, ἢ ἄλλαις λέξεσιν, ἐὰν τὰ πάντα ἀνῆκον εἰς πάντας, πόσαι συρράξεις, πόσοι πόλεμοι μέχρις ἐξοντώσεως δὲν ἤθελον ἐπακολουθήσει λαοῦ κατὰ λαοῦ, φυλῆς κατὰ φυλῆς, οἰκογενείας κατὰ οἰκογενείας, ἀτόμου κατὰ ἀτόμου! Ἡ γῆ ταχέως θὰ ἐρημοῦτο κατοίκων.

Εἶναι πρόδηλον προσέτι, ὅτι ἀφ' οὗ μέρος τι τῆς γῆς ἐγένετο ἀτομικὴ ἰδιοκτησία τοῦ ἀνθρώπου δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ ὅτι πρῶτος κατέλαβε τὸ μέρος τοῦτο, καὶ πρὸ πάντων διότι πρῶτος συνεισέφερεν ἐκ μέρους ἑαυτοῦ τὴν ἐργασίαν πρὸς ἐξημέρωσιν αὐτοῦ, ἡ ἰδιοκτησία αὕτη ἀπέβη πλέον ἰδιοκτησία σταθερὰ καὶ ἀναφαίρετος, ἰδιοκτησία, ἣν δὲν ἐπετρέπετο νὰ ἁρπάσῃ καὶ καταλάβῃ ἄλλος οἱοσδήποτε. Ὅτι δὲ εἶναι δίκαιον ἡ οὕτω κτηθεῖσα καὶ μορφωθεῖσα ἰδιοκτησία νὰ διατελῇ οὖσα ἀναφαίρετος καὶ ἀνωτέρα πάσης ἁρπαγῆς, τοῦτο εἶναι εὔκολον νὰ κατανοήσωμεν, ἐὰν κάμωμεν τὴν ἑξῆς σκέψιν. Εἶμαι ὁ πρῶτος ὅστις κατέλαβον καὶ κατέχω τὴν ἰδιοκτησίαν ταύτην· ἡ ἐργασία δὲ δι' ἧς αὕτη ἐξημερώθη, ἐκαλλιεργήθη, ἐγονιμοποιήθη καὶ ἐκαρποφόρησεν εἶναι ἐργασία ἐμοῦ καὶ μόνου· διὰ τῶν διανοητικῶν καὶ φυσικῶν μου δυνάμεων, διὰ τοῦ ἱδρῶτος ὅλων τῶν μελῶν μου κατέστησα ταύτην γόνιμον καὶ καρποφόρον· ἐπέθηκα ἐπ' αὐτῆς τὴν σφραγῖδα καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μου καὶ οἱονεὶ συνεχώνευσα ταύτην πρὸς ἐμαυτόν. Ἡ ἰδιοκτησία μου οὕτω ἀπέβη ἡ προέκτασις τρόπον τινα ἐμοῦ τοῦ ἰδίου, ἡ ἰδιοκτησία μου εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις ἐμοῦ τοῦ ἰδίου· εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος. Τίς ἤδη δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι κύριος ἐμαυτοῦ; Ὅπως εἶμαι κύριος ἐμαυτοῦ, οὕτως εἰμὶ κύριος καὶ τῆς περιουσίας μου, τῆς ἰδιοκτησίας μου· ὅπως τὸ πρόσωπόν μου εἶναι σεβαστὸν καὶ ἀπαραβίαστον, οὕτω καὶ ἡ περιουσία, ἡ ἰδιοκτησία μου εἶναι σεβαστή, ἀπαραβίαστος καὶ ἀναφαίρετος. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Θεὸς ἐντέλλεται λέγων· *«οὐ κλέψεις»*, *«οὐκ ἐπιθυ- » μήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ,.... οὔτε ὅσα » τῷ πλησίον σου ἐστιν»*. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Χριστός, ὅταν ἠρωτήθη τί πρέπει τις νὰ πράξῃ διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωήν, ἀπεκρίθη· *«οὐ φο- » νεύσεις, οὐ κλέψεις»*. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτι *«οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὐχ ἅρπαγες βασιλείαν » Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν»*. Ἡ ἰδιοκτησία λοιπὸν εἶναι ἀπαραβίαστος καὶ ἀναφαίρετος δυνάμει τοῦ φυσικοῦ δικαίου, ἔτι δὲ καὶ δυνάμει τοῦ θετικοῦ δικαίου, ἤτοι τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι ἤδη βέβαιον ὅτι ἀφ' οὗ ἅπαξ ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἀτομικὴ καὶ οὐχὶ κοινή, ὅτι εἶναι σταθερὰ καὶ ἀναφαίρετος, δέον νὰ παραμένῃ πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν διαχείρισιν τοῦ κατέχοντος ταύτην, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃ, νὰ ἐκποιῇ καὶ νὰ μεταβιβάζῃ ταύτην κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν. Παραδείγματα καὶ τοῦ τοιούτου δικαιώμα-

τος εὑρίσκομεν εἰς τὰς ἁγίας Γραφάς. Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀβραὰμ Σάρρα ἀπέθανεν, ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἐζήτει νὰ ἀγοράσῃ τάφον ἐν ᾧ νὰ ἐνταφιάσῃ αὐτήν. Ἀποτείνεται τότε πρὸς τὸν Ἐφρὼν καὶ ζητεῖ νὰ πωλήσῃ οὗτος πρὸς τὸν Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν. Ὁ Ἐφρὼν ἐπιμένει νὰ δωρήσηται εἰς αὐτὸν τὸ σπήλαιον, ἀλλ᾽ ὁ Ἀβραὰμ ἐπιμένει νὰ ἀγοράσῃ αὐτὸ διὰ νὰ τὸ ἔχῃ περιουσίαν ἰδίαν ἀδιαφιλονίκητον. Ὁ Ἐφρὼν ὑποχωρεῖ καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἀγοράζει αὐτὸ ἀντὶ *«τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου » δοκίμου ἐμπόροις»*. Οὕτω δὲ *«ὁ ἀγρὸς Ἐφρὼν, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπη- » λαίῳ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον ὃ ἦν ἐν » τῷ ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὅ ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλῳ»*, ἐγένετο νόμιμος ἰδιοκτησία τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ αὐτὸς Ἀβραὰμ, ὅταν εἶδεν ὅτι ἤγγιζε τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἔσπευσε νὰ διαθέσῃ τὰ τῆς περιουσίας αὐτοῦ κατ᾽ ἰδίαν ἀρέσκειαν. Καὶ εἰς μὲν τὸν υἱὸν καὶ μόνον αὐτοῦ νόμιμον κληρονόμον, τὸν Ἰσαὰκ *«ἔδωκε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ»*. Εἰς δὲ τοὺς υἱοὺς τῶν παλακῶν αὐτοῦ ἔκαμεν ἁπλῶς δωρεὰς, *«ἔδωκε δόματα»*. Ὁ δίκαιος Ἄβελ ἐκέκτητο ἐπίσης ἰδίαν περιουσίαν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ προσέφερεν εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν· *«Ἄβελ ἤνεγκεν ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων » **αὐτοῦ** θυσίαν τῷ Κυρίῳ»*. Ὁ Ἄβελ ἄλλαις λέξεσιν εἶχεν ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ κατοχὴν ἰδίαν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν διέθεσε κατ᾽ ἰδίαν ἀρέσκειαν. Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἄβελ δύναται νὰ ἀκολουθῇ πᾶς ἄνθρωπος ἔχων ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα αὐτοῦ νομίμως ἰδίαν περιουσίαν. Δύναται καὶ δικαιοῦται τὰ προϊόντα τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἢ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν περιουσίαν νὰ προσφέρῃ τῷ Θεῷ· τοῦτο εἶναι δικαίωμά του. Δύναται νὰ ἀνταλλάσσῃ τὰ προϊόντα ἢ καὶ αὐτὴν τὴν ἰδιοκτησίαν του πρὸς ἄλλα προϊόντα ἢ ἰδιοκτησίας, εἶναι δικαίωμά του. Δύναται νὰ μεταβιβάζῃ τὴν ἑαυτοῦ ἰδιοκτησίαν ἐλευθέρως εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, εἶναι δικαίωμά του. Ἡ ἰδιοκτησία θὰ ἦτο λέξις κενὴ, ἐὰν ὁ κάτοχος ταύτης δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μεταβιβάζῃ καὶ διαθέτῃ καὶ διαχειρίζηται ταύτην ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ κατ᾽ ἰδίαν ἀρέσκειαν.

Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε εἰρημένων κατεδείχθη ὅτι ἡ ἰδιοκτησία ἐν γένει εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος καὶ ἀναφαίρετος, καὶ ὅτι ὁ ἄμεσος καὶ ἄγρυπνος προστάτης καὶ φύλαξ τῆς ἰδιοκτησίας εἶναι ὁ δωρησάμενος ταύτην τοῖς ἀνθρώποις Πανάγαθος Θεὸς ἡμῶν. Τὸ καθῆκον ἡμῶν ἤδη εἶναι νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεὸν, ὅστις ἐπροίκισεν ἡμᾶς μὲ περιουσίαν καὶ ἰδιοκτησίαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ νὰ εὐχαριστῶμεν αὐτῷ ἐξ ὅλης ἡμῶν τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐπὶ ταῖς πλουσίαις αὐτοῦ δωρεαῖς καὶ τοῖς ἀρρήτοις οἰκτιρμοῖς αὐτοῦ. Συγχρόνως ὅμως ὀφείλομεν νὰ μὴ προσηλώμεθα εἰς τὴν ἐπίγειον περιουσίαν, τὴν ὁποίαν θᾶττον ἢ βράδιον θὰ ἐγκαταλείψωμεν ἑκόντες ἄκοντες, ἀλλὰ νὰ ἐνατενίζωμεν τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας ἡμῶν πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς ἀποκειμένην ἡμῖν ἀληθινὴν καὶ ἀναφαίρετον περιουσίαν, πρὸς τὰ ἀνεκλάλητα ἐκεῖνα ἀγαθὰ, *«ἃ ὀφθαλμὸς » οὐκ οἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη»* τὰ ὁποῖα *«ὁ Θεὸς ἡτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν»*. Γένοιτο.